

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๔/ ๑๖๖๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการประชุมหารือ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ก้อนเชื้อเพลิงขยะ (RDF).. ทางออกของการกำจัดขยะชุมชน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๙๖๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก รับข้อเสนอแนะ เรื่อง ก้อนเชื้อเพลิงขยะ (RDF)..ทางออกของการกำจัดขยะชุมชน ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของ ข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ประชุมหารือร่วมกับ หน่วยงานตามข้อสั่งการดังกล่าว และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐๓ คน เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทาง และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรม แอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานการประชุมฯ นอกจากนี้ กระทรวง อุตสาหกรรม ได้จัดส่งข้อคิดเห็นต่อรายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการฯ มายังกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมฯ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบต่อ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ รวมทั้งสอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ยังมี บางประเด็นที่จะต้องมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความชัดเจนและรายละเอียดในการดำเนินการ ต่อไป ซึ่งสามารถสรุปข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในภาพรวมได้ดังนี้

๑. ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขได้มีการประกาศกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมในการควบคุมและออกแบบมาตรฐานการทำงานที่ดีแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ในขณะที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ ทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังไม่มีความชัดเจนตามกฎหมาย หน่วยงานใดที่ทำหน้าที่ควบคุม/กำกับกับการดำเนินงานของราชการส่วนท้องถิ่นโดยตรงในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางให้เป็นไปตามกฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เสนอว่า หน่วยงานอาจมีศักยภาพสนับสนุนในการกำกับ/ตรวจสอบการดำเนินงานของราชการส่วนท้องถิ่นได้

เพื่อผลสัมฤทธิ์...

เพื่อผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก นอกจากนี้ที่ประชุมได้เสนอว่าอาจพิจารณาใช้ตัวชี้วัดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยให้มีการถ่ายทอดและเชื่อมโยงถึงระดับจังหวัดและระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเป็นรูปธรรม สำหรับกรณีที่มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ หรือผลิตก้อนเชื้อเพลิงจากขยะชุมชน (RDF) หรือรีไซเคิลขยะชุมชนบางประเภท ยกเว้นการคัดแยกขยะชุมชน หากองค์ประกอบเข้าข่ายเป็นโรงงาน ผู้ประกอบการต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยของจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและมีท้องถิ่นจังหวัด เป็นเลขานุการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกลั่นกรองโครงการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด ซึ่งที่ประชุมเสนอให้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและสัญญาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ได้ทำร่วมกับภาคเอกชน รวมทั้งนำประเด็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากสำนักอัยการสูงสุดที่ได้ดำเนินการตรวจสอบสัญญาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านขั้นตอนการพิจารณาโครงการร่วมลงทุนกับเอกชน ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ มาประยุกต์ใช้ประกอบการจัดทำสัญญารับขยะและการรับผลิตก้อนเชื้อเพลิงขยะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้มีการแบ่งกลุ่มพื้นที่ (Cluster) สำหรับจัดการขยะมูลฝอยทั้งหมด ๓๒๔ กลุ่ม แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดรายละเอียดในแต่ละกลุ่มพื้นที่ซึ่งที่ประชุมเสนอให้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดรายละเอียดของแต่ละกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ว่าจะสนับสนุนพื้นที่ใดในการผลิตเชื้อเพลิงขยะ โดยให้พิจารณาจากศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ระยะทาง และสถานที่ที่รับซื้อ หรือที่ใช้ประโยชน์เชื้อเพลิงขยะ (โรงปูนหรือโรงงานผลิตไฟฟ้าจากขยะ) ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของภาครัฐ/ภาคเอกชนที่มีอยู่เดิมเป็นหลัก หากมีความจำเป็นที่จะต้องก่อสร้างเพิ่มเติม ให้พิจารณาให้ครอบคลุมถึงกลุ่มพื้นที่อื่นที่อยู่ใกล้เคียงด้วย ซึ่งจะสามารถประเมินถึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละกลุ่มพื้นที่ในการผลิตเป็นพลังงานได้ รวมทั้งสามารถใช้ประกอบในการกำหนดแผนการซื้อขายไฟฟ้าในแต่ละกลุ่มพื้นที่ได้ นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการขนย้ายขยะมูลฝอยข้ามเขตหรือจังหวัดเพื่อกำจัดหรือใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมจะต้องดำเนินการตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการนำเชื้อเพลิงขยะไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์หรือโรงไฟฟ้าที่อยู่ต่างกลุ่มพื้นที่ (Cluster) นอกจากนี้ ผลการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีแนวคิดให้เอกชนร่วมดำเนินการลงทุนในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยในกลุ่มพื้นที่ทั้ง ๓๒๔ กลุ่ม แทนการใช้งบประมาณสนับสนุน และในขณะเดียวกันต้องหาแนวทางในการเก็บค่าบริการการจัดการขยะมูลฝอยให้ได้ตามกฎหมาย สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยโดยนำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะ หรือ RDF ควรดำเนินในกรณีที่หาผู้ใช้ประโยชน์หรือรับซื้อได้เท่านั้น

สำหรับการควบคุมคุณภาพของเชื้อเพลิงขยะ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ อยู่ระหว่างการยกร่างประกาศ กรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ทางวิชาการเกี่ยวกับคุณลักษณะของเชื้อเพลิงขยะที่เหมาะสมสำหรับขยะมูลฝอยชุมชน และได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างประกาศดังกล่าว เมื่อวันอังคารที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพมหานคร

ซึ่งผลการ...

ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นชอบต่อร่างประกาศฯ แต่เสนอให้กรมควบคุมมลพิษ พิจารณาออกเป็นแนวทางปฏิบัติ (Guideline) แทนประกาศกรมควบคุมมลพิษ เนื่องจากการซื้อ - ขาย เชื้อเพลิงขยะเกี่ยวข้องกับภาคเอกชนหลายแห่ง ซึ่งแต่ละแห่งมีการกำหนดคุณลักษณะที่รับซื้อแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานหรือกระบวนการผลิต

๔. ปัจจุบันภาครัฐได้มีมาตรการจูงใจด้านการเงินในการนำขยะมูลฝอยมาผลิตเป็นพลังงานในหลายรูปแบบ นอกเหนือจากมาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Feed-in tariff; Fit) อาทิ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและเงินปันผล และการนำต้นทุนทางด้านสิ่งแวดล้อม มาใช้พิจารณาในการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Credit) เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการหรือราชการส่วนท้องถิ่นอาจไม่ทราบถึงช่องทาง จึงจำเป็นต้องมีการขยายองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการและท้องถิ่นได้รับทราบต่อไป นอกจากนี้ที่ประชุมได้เสนอว่าการจัดเก็บและค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย ควรมีการศึกษาในเรื่องของการใช้เครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์มาพิจารณาความเหมาะสมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยหน่วยงานส่วนกลางอาจพิจารณาจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะโดยคิดเพิ่มจากค่าบริการไฟฟ้าจากประชาชน แล้วจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไปให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นหมวดเฉพาะกิจ

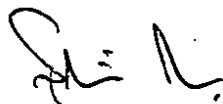
๕. เนื่องจากเชื้อเพลิงขยะที่ผลิตได้ส่วนใหญ่มีศักยภาพในการซื้อ-ขาย จึงไม่พบปัญหาการลักลอบทิ้งเชื้อเพลิงขยะ แต่พบปัญหาการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยชุมชนที่ยังไม่ได้มีการแปรรูป ซึ่งปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุข ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มากำกับการขนส่งขยะมูลฝอยชุมชน

๖. การส่งเสริมการผลิตเชื้อเพลิงขยะ ควรอยู่ใกล้แหล่งรับซื้อ หรือใกล้กับเตาเผาขยะมูลฝอย ซึ่งควรมีความชัดเจนในรายละเอียดของแต่ละกลุ่มพื้นที่เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร ๐ ๒๒๔๘ ๒๔๘๐-๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๓๔๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pcd.msw@gmail.com

